

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Ján Hrivnák

Téma a rozsah práce: *Pojem investice v mezinárodních dohodách na ochranu investic* (67 resp. 102 s. s přílohami a resumé)

Datum odevzdání práce: březen 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Existence mezinárodní smlouvy na ochranu investic a pojem investice v takové dohodě je jednou z klíčových otázek, kterou by si každý investor měl klást ještě předtím, než se rozhodne, zda se pustí do podnikání mimo území vlastního státu. Stejně tak je pojem investice důležitý i pro rozhodnutí, zda v případě poškození svých majetkových práv - investice zvolí řešení sporu podle některé z nabízených mezinárodněprávních cest, zejména, zda se bude ochrany svých práv domáhat v řízení podle pravidel UNCITRAL nebo naopak podle pravidel ICSID, což jsou dva patrně nejrozšířenější způsoby. Stejně jako pro investora, je definice investice důležitá i pro hostitelský stát. Ten má pochopitelně zájem přitáhnout zájem investorů, jejichž investice mu přináší kapitál, know-how, zvyšují zaměstnanost a přispívají do státní pokladny a umožňují tak státu plnit jeho základní úkoly. Státy pochopitelně nemají zájem chránit investice a investory, které jsou pouze spekulativní a spíše, než že by něco pozitivního přinášely, odčerpávají národní bohatství bez toho, že by z toho občané, o jejichž blaho se má stát primárně starat, z takového podnikání cokoliv pozitivního měli. Bohužel se skutečný úmysl investora nepozná hned na začátku a pojem investice je tak poměrně široký. I přes diskusi, která na dané téma trvá již několik dekad, není téma rozhodně neaktuální, právě naopak, zejména státy se pravidelně pokoušejí reagovat na vývoj v řešení investičních sporů a stále hledají nejpřijatelnější kompromis, který by na jedné straně chránil jejich oprávněné zájmy a na druhé straně neodrazoval potenciální investory. V současnosti se taková diskuse vede např. v rámci EU, která připravuje modelovou smlouvu. Právě proto je srovnávací analýza nejrůznějších snah o definici investice nadmíru aktuální právě v současnosti.

Práce je systematicky členěna do sedmi kapitol. V první kapitole se diplomant snaží podat přehled o vývoji pojmu investice, ve druhé se zaměřuje na ekonomickou definici pojmu

investice a ve zbývajících kapitolách podává přehled a srovnání nejrůznějších právních smluvních definic investice. Srovnává přitom jak definice uvedené ve vybraných dvoustranných a mnohostranných smlouvách, tak i návrhy modelových smluv, jejichž formulace odráží v některých případech zkušenosti a potřeby států o zdokonalení definice tak, aby byla ochrana zájmů investora a hostitelského státu skutečně vyvážená. V přehledném závěru pak diplomant přehledně syntetizuje analyzované právní prameny, včetně snah o úpravu na úrovni EU a jakož i rozsáhlou kazuistiku.

2. Náročnost tématu:

Zpracování práce vyžadovalo nejen důkladnou analýzu relevantní judikatury a platné mezinárodněprávní úpravy, zpracování bylo ztíženo zejména nutností přistupovat ke zpracování práce interdisciplinárně a nutností porozumět i základním ekonomickým kategoriím a pojmům. Téma práce je proto možno považovat za spíše náročnější, předkladatel práce se musel seznámit s relevantní mezinárodní smluvní úpravou, judikaturou, posuzovat je se znalostí základních ekonomických přístupů a traktovanou materií analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech.

3. Hodnocení práce:

Předložená práce je systematicky členěna, autor se drží zvolené struktury, jazyková styl a formální úroveň jsou na slušné úrovni, která zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací. Při zpracování vycházel diplomant z poměrně značného množství primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Práci zpracovával se značným zaujetím a pravidelně ji konzultoval.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Jak je uvedeno již výše, práce je po formální i obsahové stránce zpracována velmi solidně. Žádné zvláštní připomínky k ní nelze mít, s ohledem na doporučený rozsah diplomových prací postihuje to, co mohlo být rozumně od diplomata očekáváno. K obhajobě bych rád položil následující otázky:

Existuje jednota v interpretaci pojmu investice při řešení investičních sporů v rámci ICSID?

Jak je možno zajistit jednotnou interpretaci smluv na ochranu investic různými rozhodčími tribunály?

5. Doporučení:

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím kladně, stejně jako přístup diplomanta k jejímu zpracování. Doporučuji ji proto k ústní obhajobě.

V Praze dne 5. května 2013

Vladimír Balaš